

obzir samo naknada troškova za pratnju koja je u takvim slučajevima potrebna radi osiguranja ostalih učesnika u saobraćaju. Tužitelj nije u toku prvostepenog postupka, a niti u žalbi naveo koliki su stvarni troškovi njegove pratnje na koje bi prema navedenom jedino imao pravo, pa on što više ni tužbu ne osniva na tom činjeničnom temelju, nego kao osnovu tužbe iznosi isključivo svoju tarifu, po kojoj drži da ima pravo na paušalno zaračunavanje spornih troškova i naknade štete. Ovaj drugostepeni sud međjutim drži da bi tužitelj imao pravo na jednostranu upotrebu svoje tarife samo onda kada bi na to bio ovlašćen na temelju općeobveznog propisa i kada bi ta tarifa bila objavljena u odnosnom službenom glasilu. Bez toga tužitelj nije ovlašćen na jednostranu upotrebu svoje tarife, pa ni onako kako je to učinio, tj. da je dozvolu za izvanredni prijevoz uvjetovao plaćanjem iznosa predviđenih u njegovoj tarifi, jer tuženik zbog izvanrednih uvjeta spomenutog prijevoza (kabasti teret) vjerojatno nije mogao na drugi način (npr. željeznicom) izvršiti taj prijevoz. Kad bi se tužitelju priznalo pravo koje on traži, to bi značilo da je on ovlašćen da u monopolističkom položaju jednostrano diktira strankama uvjete izvanrednog prijevoza, što nikako nije u skladu s načelnom odredbom člana 2. cit. Zakona, prema kojoj je put javno dobro i koji je svakome pristupačan pod uvjetima koje određuje zakon i na temelju zakona doneseni propisi.

Zbog toga drugostepeni sud drži da tuženik nije dužan platiti utuženi iznos pozivom na tužiteljevu tarifu, pa i neovisno od činjenice da je primio dozvolu za prijevoz i da joj nije prigovorio, jer u protivnom slučaju ne bi imao mogućnosti da izvrši predmetni izvanredni prijevoz, osim pod uvjetima koje bi mu jednostrano odredio tužitelj.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 26.X 1966.

Vijeće: dr Ernest Vajić, dr Dušan Arneri, Branko Lovrečki

Prijevoz kamionom - Primjena prava - Sklapanje ugovora - Dužnost plaćanja vozarine - Poslovno udruženje vozara - Na unutrašnji cestovni prijevoz primjenjuju se odredbe Medjunarodne konvencije o prijevozu robe cestom - Ako je ugovoreno da vozarinu plaća pošiljalac, ta klauzula, po mogućnosti, mora biti navedena u tovarnom listu - Primalac preuzimanjem robe i tovarnog lista plaća troškove koji su u tovarnom listu navedeni - Vozarinu može platiti i treća osoba koja nije ni primalac ni pošiljalac, ali se ona mora u tom smislu izričito obavezati - Izjava poslovnog udruženja vozara koje je sklopi-

lo ugovor o prijevozu da će vozarinu platiti jedan njegov član ne obvezuje toga člana ako na nju nije izričito pristao

Tužitelj i tuženik su cestovni vozači. Tužitelj navodi da je s poslovnim udruženjem kojega je član tuženik sklopio ugovor o prijevozu i da je u ugovoru bilo navedeno da će vozarinu platiti tuženik. Tuženik se opire tužbi navodeći da niti je sklopio ugovor o prijevozu, niti prijevoz izvršio, a niti pristao na plaćanje vozarine.

Prvostepeni sud je, uvažavajući ove tuženikove razloge, tužbu odbio, a drugostepeni je tu presudu potvrdio.

U obrazloženju žalbe tužitelj navodi da sud nije uzeo dovoljan obzir na činjenicu da je tuženik u prijevoznici izričito naznačen kao obveznik plaćanja cijene spornog prijevoza. Tuženik će tu cijenu moći naplatiti od pošiljaoca ili od Transportkomerca, ali tužitelju odgovara jedino tuženik, jer bi Transportkomerc mogao prigovoriti da je prema sadržaju prijevoznice najprije trebalo tražiti plaćanje od tuženika.

Drugostepeni sud ove navode nije prihvatio iz slijedećih razloga:

Na unutrašnji cestovni saobraćaj primjenjuju se, zbog pomanjkanja pozitivnih propisa, odredbe Konvencije o ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestom (CMR) od 19.V.1956.

U smislu odredbe te Konvencije ugovor o prijevozu zaključuje se između pošiljaoca i vozača o prijevozu određene robe cestom u korist primaoca pošiljke. On se zaključuje u pravilu ispostavljanjem tovarnog lista (član 4) koji sadrži i podatke o troškovima prijevoza (član 6, stav 1). Ako je ugovoreno da pošiljalac plaća troškove prijevoza, treba i podatke o tome unijeti u tovarni list, ako je to moguće (član 6, stav 2). Ako nije ovako ugovoreno, ili ako je izričito navedeno u tovarnom listu da troškove prijevoza plaća primalac, to je ovaj dužan platiti vozaču iznos naveden u tovarnom listu, ako preuzme pošiljku i primjerak tovarnog lista (član 13). U Konvenciji nije izričito predviđeno da koja treća osoba osim pošiljaoca i primaoca nastupa kao obveznik plaćanja cijene i naknada u vezi s izvršenim prijevozom, no nije isključeno da treća osoba izričito preuzme obvezu na plaćanje cijene prijevoza naknada u vezi s izvršenim prijevozom. No takva obveza mora biti izričito preuzeta, i nije dovoljno da netko od učesnika u prijevoznom ugovoru naznači nekoga trećeg kao obveznika plaćanja. U ovom slučaju iz priložene prijevoznice proizlazi da je tuženik, koji nije bio stranka kod zaključivanja predmetnog

prijevoznog ugovora, na bilo koji drugi način preuzeo obvezu na plaćanje navedenog iznosa. Tužitelj pak nije utvrdio da je poslovno udruženje, koje je ispostavilo predmetnu prijevoznicu, unijelo klauzulu o dužnosti tuženikova plaćanja na temelju njegovog ovlaštenja ni u toku prvostepenog postupka, ni u žalbi, već je što više na raspravi od 14.XII 1965. god. izjavio da je asignacija na "Dravu" u prijevoznici izvršena zabunom.

Prema tome tužitelj nije dokazao da je tuženik dužan platiti utuženi iznos, pa se zbog toga tužiteljeva žalba nije mogla uvažiti, već je valjalo pobijanu prvostepenu presudu potvrditi.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 19.XI 1966.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Lučki skladištar - Izgubljena i naknadno pronadjena uskladištena roba - Ako je skladištar nadoknadio štetu za navodno izgubljenu uskladištenu robu, pa tu robu naknadno pronadje, ima pravo dok nije prošao zastarni rok zahtijevati da ostavilac preuzme robu i vrati iznos dobiven u ime naknade štete za izgubljenu robu - Osiguratelj koji je ostaviocu - svom osiguraniku nadoknadio štetu za navodno izgubljenu robu, nema prava zahtijevati da mu skladištar nadoknadi isplaćenu osigurninu, već mora primiti robu koju mu nudi skladištar

Tužitelj je osiguratelj, koji je svom osiguraniku nadoknadio štetu, a tuženik je lučki skladištar. Tužitelj navodi da je njegov osiguranik uskladištio kod osiguranika robu, ali da skladištar na zahtjev ostaviočev nije mogao pronaći robu, pa se smatralo da je ta roba izgubljena. Osiguratelj je vrijednost robe nadoknadio svom osiguraniku. U tužbi tužitelj traži da mu osiguranik taj iznos nadoknadi. Tuženik tokom postupka ističe da je roba naknadno pronadjena, i odbija da isplati utuženi iznos, jer da on nuđi tužitelju da preuzme robu koja se prije smatrala izgubljenom. Tužitelj odbija primiti ovu robu, jer da ona za njega nema nikakve vrijednosti.

Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev prihvaćajući stajalište tuženoga, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

Što se tiče skladištara u toku spora drugotuženi je istakao prigovor preuranjenosti zahtjeva, jer se sporno izgubljeno koleto nalazi u skladištu drugotuženoga, i predložio